

???? DESÁTKY ????

Milí bratři a sestry, přátelé,

Víte, co to jsou desátky? Máme je dávat? A dáváme?

Téma, o čem chci dnes hovořit, je dávání desátků. Co o tom říká Bible? A co s nimi dnes?

Chci se dnes spolu s vámi podívat na desátky očima Bible, a to ve třech částích. Nejprve se podíváme na Boží plán s desátky do Izraele, do doby Starého Zákona, potom se pokusíme na desátky podívat filtrem Nového Zákona a vyzdvihnout některé principy, které jsou pro nás důležité, a ve třetí části chci předložit několik praktických pohledů.

Tak to první: Podívejme se do starozákonního Izraele:

Malachiáš 3:6 "Já Hospodin jsem se nezměnil, ani vy jste nepřestali být syny Jákobovými. Už za dnů svých otců jste se odchýlili od mých nařízení a nedbali jste na ně. Navraťte se ke mně a já se navrátím k vám, praví Hospodin zástupů. Ptáte se: „Jak se máme vrátit?“ Smí člověk okrádat Boha? Vy mě okrádáte. Ptáte se: „Jak tě okrádáme?“ Na desátcích a na obětech pozdvihování. Jste stíženi kletbou proto, že mě okrádáte, celý ten pronárod! Přinášejte do mých skladů úplné desátky. Až bude ta potrava v mém domě, pak to se mnou zkuste, praví Hospodin zástupů: Neotevřu vám snad nebeské průduchy a nevyleji na vás požehnaní? A bude po nedostatku.

To je slovo do pranice, vidíte. Kdo nedává desátky, okrádá Boha? Mluvil jsem kdysi s jednou paní z jiné církve, když se mě najednou otázala, zda v našem sboru dáváme desátky. Když jsem jí odpověděl, že to považujeme za dobré, rozzářila se a pověděla – „to jsem ráda, to je totiž nařízení z Bible a kdo je nedává, okrádá Hospodina a to je zlé.“ Ano, tak to je v Bibli. Ale – kdo z vás dáváte oběť pozdvihování? A kdo víte, co to vlastně bylo? A ten, kdo dnes nedává oběť pozdvihování, také okrádá Boha?

Víte, myslím, že to je dnes složitější. Hned se to pokusím vysvětlit. Starozákonní desátky totiž zdaleka nebyli tím, čím je myslíme dnes. A tak dnes známe církve a sbory, kde desátky doslova vyžadují a drží se toho SZ slova o okrádání Boha. Na druhou stranu – řada církví si ani netroufne desátky vyžadovat. A jejich příslušníci dávají jen zlomek desátků.

Kdybych se vás zeptal – co to jsou desátky?, odpověděli byste mi nejspíše, že to je desetina z vašich příjmů odevzdaná na Boží věci, většinou do sborové pokladny.

A jsme právě u jednoho problému – když Pán Bůh skrze Mojžíše ustanovil dávání desátek, bylo řečeno toto: Levit. 27,30-32: Všechny desátky země z obilí země a z ovoce stromů budou Hospodinovy; jsou svaté Hospodinu. Jestliže si však někdo přeje vyplatit něco ze svého desátku, přidá pětinu obnosu navíc. Každý desátek ze skotu a bravu, každý desátý kus, který při počítání prochází pod holí, bude svatý Hospodinu.

A tak vidíme, že desátý díl Izraelci odevzdávali z obilí, z ovoce, ze skotu a z ovcí. Jiná místa ve Starém Zákoně to potvrzují. Jestliže někdo nechtěl, nebo nemohl dát desátek „v naturálních“, mohl dát v penězích, ale pak musel přidat ještě celou pětinu navíc. Takže vidíme, že Pánu Bohu nešlo ani tak o dávání peněz, ale zejména dávání z úrody pole či dobytka. Nevím, kolik lidí v našem sboru by mohlo dávat takovéto desátky? ☺

Rozdíl byl i v účelu. Z odevzdaného desátku jednak žili Lévijsi, tedy řekli bychom „duchovní zaměstnaní na plný úvazek“ a dále se z desátků tvořila sociální podpora pro tři skupiny lidí – sirotky, vdovy a přistěhovalce (v ekum. překladu „bezdomovce“). A tak vidíme, že ani zde to není totožné s dnešní situací. Žijeme ve státě, kde je propracovaný sociální systém, tedy o sirotky, vdovy, přistěhovalce a ještě další mnohé skupiny potřebných je docela dobře postaráno ze státního rozpočtu – tedy z našich daní. Takže - můžeme trochu s nadsázkou říci, že vlastně tyto skupiny potřebných podporujeme také, jen jiným způsobem – ne formou desátků, ale formou daní.

A navíc, aby toho nebylo málo, věřím, že nežijeme pod zákonem, ale pod milostí. Tedy věřím, že zákon obětování desátků Pán Ježíš překonal svou milostí a místo slova MUSÍŠ přišlo slovo SMÍŠ.

Možná se teď někdo začínáte radovat...☺, Pozor, ne tak rychle! Řekl jsem totiž jen A, proto musím říci také B.

Takže těch 33 veršů o desátcích, které nacházíme ve Starém Zákoně jsou dnes k ničemu? Můžeme si dovolit něco, co je v Bibli 33x, jednoduše škrtnout a říci, že to zkrátka Starý Zákon a ten pro nás už neplatí? Tak jednoduché to asi není!

Platí totiž, že z mnoha starozákonních ustanovení se můžeme a máme něco učit – najít nějaký princip, který nám sděluje, proč tomu tak bylo a jak to mluví k nám dnes. A tak bych se chtěl zaměřit na 3 základní principy, které ze starozákonního učení o desátcích můžeme a máme přijmout pro dnešek.

Princip první: Pán Bůh svěřuje lidem prostředky, ale chce, abychom z nich část Bohu vraceli. Myslíte, že takto pojmenovaný princip ob stojí ve světle Nového Zákona? Jsem přesvědčen, že ano. Mojžíš ve SZ stanovil, že desetina úrody a dobytka patří Bohu. V NZ Pán Ježíš učil: Dávejte a bude vám dáno; dobrá míra, natlačená, natřesená, vrchovatá vám bude dána do klína. Nebot' jakou měrou měříte, takovou Bůh naměří vám." Tedy – a to je zajímavé, bratři a sestry - podle naší štědrosti bude štědrý Pán Ježíš k nám! To není Starý Zákon!

A apoštol Pavel psal do Korintu: **Bůh** má moc zahrnout vás všemi dary své milosti, abyste vždycky měli dostatek všeho, co potřebujete, a ještě vám přebývalo pro každé dobré dílo." Tedy – naše příjmy mají sloužit k pokrytí našich potřeb a ještě nám má zbýt pro „každé dobré dílo“ – dávání na dobré potřeby.

Tento verš je, pro mne, klíčový. Je skvělé se podle něj řídit i v dnešní, bohaté situaci. Ano, Boží slovo ti dává svobodu. TY sám máš přece značnou svobodu v tom, určit, kolik budeš potřebovat a kolik ti zbude „na každé dobré dílo“. Když budeš potřebovat jezdit dvakrát ročně k moři, v zimě každý víkend na lyže, když budeš „potřebovat“ každý rok nový mobil a jezdit musíš ve sportáku, asi ti moc na „každé dobré dílo“ nezbyde. Když se ale rozhodneš pro střídavý život, zodpovědný k dávání, pak se možná budeš divit, kolik peněz můžeš dát Bohu.

Před chvílí jsme četli z Malachiáše: „**Přinášejte do mých skladů úplné desátky.** Až bude ta potrava v mém domě, pak to se mnou zkuste, praví Hospodin zástupů“. Jsem přesvědčen, že i dnes je dosti troufalé něco po Pánu Bohu chtít a přitom mu nedat to, co Mu patří! A následuje úžasné zaslíbení: Neotevřu vám snad nebeské průduchy a nevyleji na vás požehnání? A bude po nedostatku. Někdy návrat k Bohu začíná otevřením peněženky. A často tam, kde se Bohu otevře peněženka, tam proudí Boží požehnání. I dnes, v 21. století.

PROČ Pán Bůh chce, abychom mu část našich příjmů dávali? Jistě ne proto, že by naše prostředky potřeboval. Jemu přece patří všechno. On nepotřebuje ani naše desátky, ani almužny, ani jiné dary. Ale právě proto, že Jemu patří všechno – i to, co považujeme za naše vlastnictví. I to je v konečném důsledku Jeho a my jsme jen správci. A Bůh si dělá nárok na část našich prostředků, chce, abychom mu něco dávali zpět - a to zejména ze dvou důvodů:

Důvod první: V dávání roste naše víra, důvěra, radost i požehnání. Důvěřuješ mu, že ti darované peníze nebudou chybět? Důvěřuješ mu, že ti požehná? Jsi ochoten se třeba i něčeho vzdát ve prospěch Boží věci?

Důvod druhý: Boží dílo potřebuje i peníze. Před chvílí jsem řekl, že potřebné sociální skupiny podporujeme, ale z našich daní. Ne z darů. Nicméně, i kolem nás jsou mnozí potřební. Jsou lidé, kteří se dostali do složité situace, a z různých důvodů jim moc nepomůže státní sociální systém. Zkrátka, jak řekl Pán Ježíš, chudé a potřebné vždycky budeme mít kolem sebe. Ale tak, podobně, jako ti Izraelci, i my, jako církev, máme také úkol pomáhat lidem kolem nás, kteří jsou v nějaké nouzi. A to stojí peníze. Jsem vděčný, že řada bratrů a sester z našeho sboru jsou klíčovými pracovníky v Elimu a v Arše. A že náš sbor je oběma organizacím blízko a i finančně podporuje jejich práci. Ano, to je správné. Chudé a potřebné budeme mít vždy kolem sebe a je naší povinností jim pomáhat postavit se na vlastní nohy.

A peníze stojí i náš druhý úkol, který církev dostala – šířit evangelium. Křesťané mají jít ke všem národům a přinést jim zprávu o Ježíši. To je úkol i pro náš sbor! A splnění tohoto úkolu vyžaduje i hodně peněz. Velké finanční prostředky. Ale nejen evangelizace u dalekých národů, ale máme vždy začít v našem blízkém okolí a ve svém sboru – v tom svém „Jeruzalémě“. Kež by i v budoucnosti náš sbor měl tolik finančních prostředků, abychom měli dostatek pro život a provoz našeho společenství a ještě nám

dost přebývalo na dobré dílo misie – tedy evangelizace a sociální práce – jak v naší blízkosti, tak třeba v dalekých zemích!

A tak tedy – vraťme se k původní otázce – KOLIK máme dávat? Desátek? Desetinu? Více, či méně? Nebo je to jedno? Pán Ježíš se jen jedenkrát vyjádřil k desátkům - **Běda** vám, zákoníci a farizeové, pokrytci! Odevzdáváte desátky z máty, kopru a kmínu, a nedbáte na to, co je v **Zákoně důležitější**: právo, milosrdenství a **věrnost**. Toto bylo **třeba činit** a to ostatní nezanedbávat.ⁱⁱⁱ Tedy – jsou důležitější věci pro získání věčného života, než je dávání desátků – právo, milosrdenství a věrnost. Nicméně to ostatní, tedy desátky, nemáme zanedbávat. A to je, jak věřím, bratři a sestry, důležitý princip, i novozákonně opodstatněná norma, nebo-li, standard, který se nemá zanedbávat. Nezanedbávat desátky.

Bratři a sestry, vím, že je to dost vysoký standard. Vím, že leckdy není snadné dávat tolik prostředků. Nejsme zákoníci, kteří by z neplacení desátků třeba vylučovali ze sboru či něco podobného. (Př.: Sestra Jitka – „nemohu být členkou, protože nemohu platit desátky“ – takto ne!)

A jsou i životní situace některých lidí – i v našem sboru, kdy místo dávání potřebují sami pomoci. A tak – kdo jste zde a právě řešíte, že opravdu třeba nemáte z čeho dát, nemusíte se trápit - Naše dávání má být dobrovolné, s radostí – a podle situace. Možná teď jsi v situaci, kdy nemůžeš dát peníze. Ale můžeš dát Bohu třeba svůj čas, můžeš někomu pomoci, anebo čas pro tvoje dávání přijde, až se vyřeší tvá současná složitá situace či nemoc. (I když – troufám si říci, že vždy něco Bohu dát můžeme) Desátky a dávání Bohu se nesmí stát bičem a zoufalou povinností, ale projevem radostné štědrosti!

A tím přicházíme k principu druhému:

Dávání je důvod k radosti a oslavě! Víte, mohu dát desátky či jiné dary prostě proto, že to **Pán Bůh chce**. Je to tedy akt poslušnosti. Anebo mohu dát, protože já chci dát. A to je vyšší cesta. Dávat nejen z poslušnosti, ale z lásky, z víry, z vděčnosti... Pak - Toužím se účastnit Božího díla a mít podíl na jeho požehnání. Rád dám peníze na misi, protože miluji lidi a záleží mi na tom, aby se dozvěděli o Pánu Ježíši. Věnuji své prostředky místnímu sboru, protože mám sbor rád a záleží mi na něm a jeho práci... Jsem vděčný za službu těch, kteří se věnují druhým lidem. A tak je rád podpořím! Jak psal ap. Pavel: Každý **at'** dává podle toho, jak se ve svém srdci **předem rozhodl**, ne s nechutí ani z donucení; **vždyt'** radostného dárce miluje **Bůh**^{iv}.

My všichni rádi dáváme svým blízkým. Proč nám ale leckdy dělá problém dávat s radostí Tomu, který nás neuvěřitelně miluje a pro naše spasení nasadil dokonce vlastní život !?

A tak bratři a sestry, hledejme radost v našem dávání! Když jsem téma desátků studoval v Bibli, objevil jsem jednu věc, která mne doslova nadchla: Když Izraelci nosili jednou za čas své desátky do Jeruzaléma, měli z části svých desátků nakoupit vše potřebné na velikou hostinu a na této slavnosti se radovat, že mohli přinést Bohu dar. Není to krásně? Co kdybychom také udělali v našem sboru velikou slavnost našeho dávání? Radovat se spolu, že máme, co dát Bohu?! Nebylo by to skvělé? Přemysleme o tom! Staří Izraelci to tak dělávali. Moc se mi to líbí.

Třetí princip: Štědrému dárci PB žehná.

Už jsem to tady pověděl - Neboť jakou **měrou měříte**, takovou **Bůh naměří** vám. A jinde - Neotevřu vám snad potom nebeské **průduchy** a nevyleji na vás požehnání? A bude po nedostatku.

Blížíme se k závěru. Proto bych chtěl povědět na závěr něco ryze praktického. Jeden z největších misionářů a zakladatel metodismu John Wesley v jednom kázání pověděl toto: „*Získej vše, co můžeš, ušetři vše, co můžeš a rozdej vše, co můžeš.*“ Není moudré?

Ano, milí bratři a sestry, získejme vše, co můžeme - poctivým způsobem, jistě ne na úkor svého života, zdraví, či i bližního. Mějme dobrý přehled o svých příjmech a výdajích, abychom byli dobrými správci financí!

Stejně tak budme moudří v našich výdajích. Jistě je v pořádku, když si koupíme občas něco pro vlastní potěšení – jak říkáme „uděláme si radost“. Jistě. Dělejme si radost. Vy ženy, kupte si třeba něco hezkého na sebe, a my muži – jeďte se podívat na zajímavý sportovní zápas, nebo něco podobného.

Anebo, vy manželé, zajděte si spolu na romantickou večeři do dobré restaurace! Vždyť, jak čteme v knize Kazatel, je to často jedno z mála potěšení v tomto upachtěném světě. Budme ale střízliví v tom, co nakupujeme. A nezapomeňme při tom všem dávat Bohu, co mu patří.

Už jste to možná ode mne slyšeli, ale kdosi vtipně popsal dnešní společnost: „kupujeme věci, které nepotřebujeme za peníze, které nemáme, abychom se blýskli před těmi, na kterých nám vůbec nezáleží“ ☺.

Leckdy stačí, když se naučíme zodpovědně a střízlivě pořizovat nové věci. Kupovat skutečně to, co potřebujeme. A možná se budeme divit, kolik nám pak zbude „na každé dobré dílo“ – jak píše ap. Pavel!

A kam dávat dary? Do sboru, nebo mimo sbor? Ve Starém Zákoně desátky a jiné dary nosili do Jeruzalémského chrámu, městských sýpek či do bran města – tedy na nějaké centrální místo. Kromě toho dávali mimo desátků ještě almužny lidem, které potkávali.

V Novém Zákoně zase vidíme, že tam skládali své dary „k nohám apoštolů“, později je spravovali diakoni (jáhni) – tedy opět je zde nějaké „centrální“ místo, ze kterého se prostředky dávaly dál na různé potřeby církve a chudých. Tedy – jistě je dobré individuálně podporovat různé projekty, různé pracovníky či zahraniční misie, ale nezapomínejme zejména na ty „sýpky“, myslím tím i tu naši, sborovou sýpku, ze které se potom dále financuje široká činnost sboru.

Pokud máte někdo otázku, jak je se sborovými prostředky nakládáno, přijďte a hovořme o tom. Je důležité, abychom v tom měli jednotu a vzájemnou důvěru. Ale nezapomínejme - Boží království roste také radostně a ochotně darovanými penězi na Boží dílo.

Na samotný závěr chci nechat mluvit Boží slovo – z 2.Kor.: Vždyť kdo skoupě rozsévá, bude také skoupě sklízet, a kdo štědře rozsévá, bude také štědře sklízet. Každý at' dává podle toho, jak se ve svém srdci předem rozhodl, ne s nechutí ani z donucení; vždyť `radostného dárce miluje Bůh´. Bůh má moc zahrnout vás všemi dary své milosti, abyste vždycky měli dostatek všeho, co potřebujete, a ještě vám přebývalo pro každé dobré dílo, jak je psáno: `Rozdělil štědře, obdaroval nuzné, dobrota jeho trvá navěky´. Ten, který `dává semeno k setbě i chléb k jídlu´, dá vzrůst vaší setbě a rozmnoží `plody vaší spravedlnosti´. Vším způsobem budete obohacováni, abyste mohli být velkoryse štědrí; tak povzbudíme mnohé, aby vzdávali díky Bohu..... Přesvědčení touto vaší službou budou slavit Boha za to, jak jste se podřídili Kristovu evangeliu a jak štědře se projevuje vaše společenství s nimi i se všemi. Budou se za vás modlit a po vás toužit pro nesmírnou milost, kterou vám Bůh dal. Bohu budiž vzdán dík za jeho nevystižitelný dar!

Amen.

i Lukáš 6:38

ii 2. Kor. 9,8

iii Mat. 23,23

iv 2 Korintským 9:7